

Na osnovu člana 87 stav 6 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list CG, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 17/19 i 47/19 i 72/19) i člana 140 Statuta Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 337/15 i 447/18), Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 12.03.2020. godine, donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA MASTER STUDIJAMA

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje master studija, upis na master studije, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, dodjeljivanje diploma, izdavanje isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju master studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Master studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje akademskog naziva master nauka/umjetnosti, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Master studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS).

Član 3

Na pitanja koja se odnose na status, mirovanje prava i obaveza studenata i mobilnost studenata, organizaciju nastave, napredovanje u toku studija i vrednovanje rada studenata master studija, kao i na druga pravila studija koja nijesu uređena ovim pravilima, shodno se primjenjuju odredbe zakona, Statuta Univerziteta, Pravila o studiranju na osnovnim studijama na Univerzitetu i Pravila o međunarodnoj mobilnosti studenata na Univerzitetu.

Član 4

Master rad predstavlja samostalni naučno-istraživački ili stručni rad kandidata, kojim on pokazuje da je ovladao određenom problematikom i da može rješavati naučno-istraživačke i stručne probleme/zadatke.

ORGANIZACIJA MASTER STUDIJA

Organizator master studija

Član 5

Univerzitet, odnosno organizaciona jedinica Univerziteta organizuju i izvode master studije iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti za koje su akreditovani.

Organizaciona jedinica realizuje master studije i omogućava sticanje diplome mastera nauka/umjetnosti iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti.

U izvođenju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih master studija Univerzitet može organizovati seminare, kurseve, ljetnje škole i druge oblike izvođenja nastave.

Organizovanje i izvođenje zajedničkog studijskog programa master studija sa drugim ustanovama visokog obrazovanja iz naučnih, odnosno umjetničkih oblasti, za koje su matične organizacione jedinice Univerziteta, podrazumijeva akreditovane studijske programe iz iste naučne/umjetničke oblasti i zaključen sporazum univerziteta o uslovima i načinu organizovanja zajedničkih studija.

Član 6

Odbor za monitoring master studija daje mišljenje na prijavu teme master rada, sa stanovišta metodoloških principa naučno-istraživačkog rada, odnosno stručnog rada i vrši provjere master radova korišćenjem softvera za utvrđivanje preklapanja teksta.

Član 7

Na kraju studija, uz stečenu diplomu master studija izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

U slučaju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih studijskih programa, naučne odnosno stručne nazive utvrđuje Senat, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, prilikom osnivanja studijskog programa master studija, koji se dostavlja na akreditaciju.

Prilikom formulisanja naučnih naziva iz stava 2 ovog člana koriste se najvažnije naučne oblasti koje čine master program.

Realizacija studijskog programa i nastave

Član 8

Master- studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

Obim studijskog programa iznosi 120 ECTS kredita u dvije studijske godine. Jedan kredit odnosi se na 30 časova ukupnog rada studenta koji uključuje pohađanje nastave i pripremu za nastavu i vrednovanje njihovog rada.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, vježbi, seminara i slično), vremenu potrebnom studentu za rad na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjere znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, završni ispit).

Trajanje master studija

Član 9

Master studije za sticanje akademskog naziva master nauka ili master umjetnosti organizuju se nakon završenih osnovnih studija. Obim master programa je 120 ECTS kredita.

Struktura studijskog programa

Član 10

Studijski program master studija sadži:

1. naziv i ciljeve studijskog programa;
2. nastavni plan koji sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, kao i sadržaj nastavnih predmeta;
3. bodovnu vrijednost svakog predmeta i master rada iskazanu u ECTS kreditima;
4. bliže uslove za upis na studijski program;
5. uslove upisa u naredni semestar, način izvršavanja obaveza;
6. uslove za prelazak između pojedinih master studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
7. uslove pod kojima se može nastaviti studij nakon prekida;
8. stručni, odnosno akademski naziv koji se stiče nakon završetka studija;
9. znanja, vještine i kompetencije stečene kvalifikacijom (diplomom);
10. druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa (optimalan broj upisanih studenata, pokrivenost nastave, troškovi studija, i sl.).

Član 11

Nastavni plan i program master studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja na master studijskim programima, i to:

1. prikaz predmeta (kurseva) sistematizovanih po: studijskim godinama, semestrima i pripadnosti obaveznim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. fond časova aktivne nastave;
5. prikaz organizacije i oblika nastave (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);
6. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva);
7. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
8. prikaz strukture master rada sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njihove izrade.

Sa nastavnim planom i programom studenti se upoznaju na početku studijske godine.

UPIS NA MASTER STUDIJSKE PROGRAME

Član 12

Upis na master studijske programe vrši se na osnovu Pravilnika o bližim uslovima, kriterijumima i postupku upisa na prvu godinu master studija Univerziteta Crne Gore.

STRUČNA TIJELA MASTER STUDIJA

Član 13

Stručna tijela master studija su: Vijeće organizacione jedinice, prodekan za nastavu i Komisija za master studije.

Komisiju za master studije imenuje Vijeće organizacione jedinice, na prijedlog dekana. Komisijom predsjedava prodekan za nastavu.

Komisija za master studije pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju master studija, a posebno:

- predlaže organizaciju nastave;
- sprovodi pripreme za početak nastave;
- priprema odluke po molbama i žalbama studenata,
- prati izvođenje studijskog programa;
- priprema godišnje izvještaje o radu master studija;
- predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje master studija;
- vrši i koordinaciju drugih poslova od značaja za realizaciju master studija.

Član 14

Nastavu na master studijama može izvoditi akademsko osoblje sa akademskim zvanjem.

PRIJAVA I ODBRANA MASTER RADA

Član 15

Student predlaže temu i mentora rada nakon završetka drugog semestra, a najkasnije do završetka trećeg semestra.

Vijeće imenuje mentora i komisiju za ocjenu master rada i odobrava predloženu temu.

Komisija iz stava 2 ovog člana ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor.

Članovi ove komisije su, istovremeno, i članovi Komisije za odbranu rada.

Tema master rada može da se izabere iz naučnih oblasti master studijskog programa.

Mentori master rada mogu biti nastavnici koji su iz naučne oblasti master studija.

Član 16

Za izabranu temu student podnosi Komisiji za master studije pisanu prijavu na Formularu za prijavu teme master rada, koji čini sastavni dio ovih pravila.

Potrebnu pomoć studentu za pripremu teme pruža mentor, koji potpisuje saglasnost na temu.

Član 17

Na osnovu podnesene prijave, uz saglasnost Komisije za master studije i pribavljeno pozitivno mišljenje Odbora za monitoring master studija, student može da nastavi sa pisanjem master rada.

Član 18

Master rad može se predati tek nakon položenih svih ispita i izvršenih svih drugih obaveza predviđenih studijskim programom.

Prilikom predaje rada, student je dužan da dostavi:

- prijavu;
- pet primjerka rada (nekoričena) i elektronsku verziju rada;
- izvještaj iz službene evidencije o ispitima i ECTS kreditima kandidata;
- potpisanu izjavu o potvrđivanju originalnosti master rada, u skladu sa članom 22 Zakona o akademskom integritetu

Član 19

Student kroz svoj rad dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu.

Pored zahtjeva iz stava 1 ovog člana, student u radu treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u naučnom ili stručnom, odnosno umjetničkom radu, u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka.

Rezultati predstavljeni u master radu treba da doprinesu:

- sistematizaciji naučnih ili stručnih, odnosno umjetničkih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast;
- rješavanju aktuelnog naučnog, odnosno umjetničkog zadatka koji je postavljen kao cilj rada;
- primjeni postojećih naučnih dostignuća u rješavanju kompleksnog stručnog zadatka.

Mentor za izradu master rada dužan je da pomaže studentu pri izboru metoda naučno-istraživačkog, odnosno umjetničkog rada, literature, pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Član 20

Master rad treba, po pravilu, da ima opseg od 60 do 80 stranica, da bude napisan na papiru formata A4, da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, stručnog, odnosno umjetničkog rada.

Korice master rada sadrže sljedeći tekst:

Na vrhu: UNIVERZITET CRNE GORE FAKULTET/AKADEMIJA

U sredini: Ime i prezime studenta

Dva reda niže u sredini: NASLOV RADA (velikim, masnim slovima)

Red niže: MASTER RAD

Pri dnu: mjesto, godina

Na prvoj unutrašnjoj stranici ispisuje se tekst kao na koricama.

Iza prve stranice treba da stoji posebna stranica sa podacima i informacijama o magistrandu, master radu, komisiji i obrani master rada :

PODACI I INFORMACIJE O STUDENTU

Ime i prezime

Datum i mjesto rođenja

Naziv završenog osnovnog studijskog programa i godina završetka studija

INFORMACIJE O MASTER RADU

Naziv master studija

Naslov rada

Fakultet/Akademija na kojem je rad odbranjen

UDK, OCJENA I ODBRANA MASTER RADA

Datum prijave master rada

Datum sjednice Vijeća na kojoj je prihvaćena tema

Mentor

Komisija za ocjenu/odbranu rada

Lektor

Datum odbrane

Datum promocije

Nakon stranice sa sa podacima i informacijama o studentu i master radu slijedi stranica sa potpisanom izjavom o potvrđivanju originalnosti master rada.

Poslije stranice koja se odnosi na potpisanu izjavu o potvrđivanju originalnosti master rada slijedi:

Predgovor

Izvod rada

Sažetak na engleskom jeziku

Sadržaj

Originalni konačni tekst master rada

Član 21

Rad se u elektronskom obliku dostavlja Odboru za monitoring master studija radi provjere autentičnosti. Primjerci rada se takođe dostavljaju svim članovima Komisije za ocjenu master rada.

Po jedan primjerak rada izlaže se u biblioteci organizacione jedinice i Univerzitetskoj biblioteci uz izvještaj Odbora za monitoring master studija koji navodi da master rad nema preklapanja teksta koji bi se mogli tumačiti kao plagijat.

Obavještenje da je master rad izložen u biblioteci objavljuje se na sajtu organizacione jedinice i Univerziteta.

Primjedbe na master rad mogu se dostaviti u roku od 7 dana od dana isticanja obavještenja iz stava 3 ovog člana.

Član 22

Komisija za ocjenu master rada dužna je da u roku od 15 dana od dana prijema rada dostavi Vijeću organizacione jedinice izvještaj o master radu (kratki prikaz rada: postavljeni cilj, primijenjene metode, dobijeni rezultati i zaključci o realizovanim istraživanjima), sa zaključnim stavom i prijedlogom, uključujući izjašnjenje na primjedbe.

Vijeće ocjenjuje izvještaj Komisije i donosi odluku o prihvatanju ili neprihvatanju rada, najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja izvještaja Komisije.

Po donošenju odluke o prihvatanju master rada, organizuje se odbrana master rada.

Član 23

Ukoliko komisija za ocjenu rada ili Vijeće organizacione jedinice odbiju master rad, student može podnijeti prijavu nove teme master rada.

Član 24

Student može pristupiti odbrani master rada odmah nakon što Vijeće organizacione jedinice donese odluku o prihvatanju izvještaja komisije za ocjenu rada, odnosno prihvatanju master rada.

Rješenje o odbrani master rada dostavlja se studentu i objavljuje se na sajtu Univerziteta i organizacione jedinice.

Član 25

Odbrana master rada pred komisijom ima sljedeći tok:

Predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o studentu i daje kratki prikaz rada, nakon čega student- iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi komisije postavljaju pitanja (u pisanom obliku).

Komisija za odbranu master rada, nakon sprovedenog postupka, donosi odluku da li je student sa uspjehom odbranio rad i sa kojom ocjenom.

Prilikom donošenja odluke o ocjeni, uzima se u obzir kvalitet master rada i kvalitet odbrane master rada.

Ocjena rada donosi se većinom glasova komisije i mora biti u skladu sa ECTS skalom:

- OCJENA A - odbranio sa izuzetnim uspjehom
- OCJENA B - odbranio sa uspjehom iznad prosjeka
- OCJENA C - odbranio sa prosječnim uspjehom

O radu komisije za odbranu master rada vodi se zapisnik na obrascu za odbranu master rada.

Član 26

Master rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Član 27

Master rad brani se jedanput.

Član 28

Master rad predaje se u šest primjeraka, ukoričen u tvrde platnene korice, po pravilu, plave boje. Studentu se izdaje potvrda o datumu predaje master rada.

Član 29

Dekan utvrđuje datum svečane promocije, na kojoj se kandidatima koji su položili sve ispite, izvršili druge obaveze iz ovih pravila, odbranili master rad, dodjeljuje diploma

o završenom master studiju, sa pravom naziva master nauka/umjetnosti iz odgovarajuće oblasti, u skladu sa programom master studija.

Do dodjeljivanja diplome izdaje se uvjerenje o završenim master studijama.

Član 30

Organizaciona jedinica Univerziteta dužna je da po jedan primjerak master rada dostavi Univerzitetskoj biblioteci i Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, kao i da ga objavi na sajtu organizacione jedinice, u roku od 30 dana od dana odbrane master rada.

Član 31

Studenti koji su odbranili master rad upisuju se u matičnu knjigu master nauka/umjetnosti, koju vode organizacione jedinice Univerziteta.

Član 32

Senat može oglasiti ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu master nauka/umjetnosti, pored slučajeva utvrđenih zakonom, i u slučaju kada je diploma potpisana od strane neovlašćenog lica ili ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne i druge obaveze na način i po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Član 33

Univerzitet može izdati novu diplomu i dodatak diplome ili izvršiti zamjenu diplome i dodatka diplome u skladu sa zakonom.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 03-1707
Podgorica, 12.03.2020. godine
SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. dr Danilo Nikolić